

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plačilo in toži se v Ljubljani

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 27. marca 1942-XX

Cena posamezni številki lir 0.60

Tvrdke naj prijavijo svoje zastopnike

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine poziva vsa podjetja, pri katerih pride poslovanje potom zastopnikov oziroma provizijskih potnikov, z ozirom na obseg obrata v poštev, da prijavijo imena, naslove in osebne podatke svojih zastopnikov z navedbo pristojnosti dotičnika in roka, od kdaj zastopa tvrdko, Društvu trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani. Prijave morajo biti vložene pri navedenem društvu v 8 dneh, ker v nasprotnem primeru Trgovinsko-industrijska zbornica ne bo nikomur razven prijavljenih izdala potrebne legitimacije za vršitev trg. zastopstva.

Prijave lešnikov in mandeljnov

Trgovci naj takoj javijo mestnemu preskrbovalnemu uradu svoje zaloge lešnikov in mandeljnov ter moke iz lešnikov in mandeljnov. Prijava mora vsebovati naslednje podatke: ime in bivališče prijavitelja, datum prijave, količine lešnikov, mandeljnov in moke v kilogramih. Posebej morajo biti navedene količine celih in oluščenih lešnikov in mandeljnov.

Zapora zalog ribjih konserv

Rimski Uradni list je objavil dekret, ki določa, da se dajo ministrstvu za kmetijstvo na razpolago vse zaloge konserviranih rib, ki jih imajo proizvajalci, uvozniki in trgovine na debelo. Zaloge in proizvodnjo je treba prijaviti pokrajinskim prehranjevalnim uradom. Ribje konzerve bodo dane v promet po navodilih, ki jih bo izdalo kmetijsko ministrstvo. Pod zaporo ne spadajo količine, ki letno ne presegajo 50 kilogramov. Ribje konzerve bodo morale imeti odslej označbo prodajne cene ter imena in bivališča izdelovalca.

Novi živilski obroki v Nemčiji

S 6. aprilom se zmanjšajo v Nemčiji nekateri obroki živil. Tako se tedenski obroki kruha za navadne potrošnike znižajo za 10%, obroki maščob za 20% in obroki mesa za 25%. Obroki kruha in maščob ostanejo za otroke skoraj neizpremenjeni, obroki mesa pa se jim znižajo za 12%. Obroki dodatnih nakaznic za težke delavce se znižajo za 15%. Nemški listi naglašajo, da je to znižanje obrokov trenutno neobhodno potrebno. Ko pa se konča velika borba na vzhodu, bo dobro rešeno ne le vprašanje prehrane Nemčije, temveč vse Evrope.

Hrvatsko rudarstvo

V I. polletju 1941. je bila proizvodnja rud na Hrvatskem naslednja:

črnega premoga	8.754 ton
rjavega premoga	1.049.279 „
lignita	426.940 „
asfalta	90 „
železne rude	254.709 „
mangana	2.931 „
kromove rude	35 „
boksita	106.065 „
petroleja	1.032 „

Skupna proizvodnja rud je dosegla v I. polletju 1941. 465,6 milijona kun, dočim je znašala v vsem letu 1938. 530,4, 1. 1939. 543,6 in 1. 1940 828,1 milijona din.

Predpisi o proizvodnji in razdeljevanju tehničnega lesa

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Kdor koli ima tehničnega lesa več ko 10 m³, ga mora prijaviti preko občine Pokrajinski zvezi delodajalcev. Sindikalno ne včlanjene ustanove morajo vložiti prijavo na Zbornico za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Za tehnični les se šteje les, ki je prikladen za kakršno koli rabo, izven lesa v bukovi les za celulozo in za oglje.

Clen 2. — Prijave se morajo sestavljati na posebnih obrazcih, ki jih izda odbor iz člena 9. te naredbe in jih razdeli Pokrajinska zveza delodajalcev, predložiti pa se morajo do dne 5. aprila 1942-XX.

Prijave morajo navajati količino z dne 31. marca 1942-XX.

Clen 3. — Pri določanju najmanjše količine, ki je zavezana prijavi, se upošteva ves les, ki ga kdo ima, najsi na raznih krajih.

Clen 4. — Vse prijave zavezani tehnični les po členu 1. se postavlja z dnem, ko stopi ta naredba v veljavo, pod zaporo na razpolago Visokega komisiariata in se ne sme ne odsvojiti ne ukoriščati, tudi ne za lastno rabo, brez predhodne odobritve Zbornice za trgovino in industrijo v Ljubljani. Dovoljena je pa brez posebne odobritve odsvojitev med gozdni lastniki, industrialci in trgovci, bivačimi v Ljubljanski pokrajini, ki so redno protokolirane tvrdke za proizvodnjo lesa ali za trgovino z njim in zavezane voditi prejemne in oddajne knjige po sledečem členu 5.

Glede ukoriščanja lesa po industrijskih tvrdkah, kolikor ga že imajo, velja zapora samo za tiste količine, ki presegajo potrebo za mesec april 1942-XX.

Clen 5. — Z dnem, ko stopi ta naredba v veljavo, so dolžni osnovati prejemno in oddajno knjigo, kakršno določi odbor iz člena 9. in jo vidira in razdeli Pokrajinska zveza delodajalcev:

- a) vsi, ki izvršujejo lesno trgovino ali industrijo;
- b) prevzemniki gozdne sečnje za proizvodnjo tehničnega lesa;
- c) lastniki gozdov z več ko 10 ha površine, ki sami izkoriščajo svoje zemljišče.

Clen 6. — Prejemna in oddajna knjiga mora izkazovati po dnevih prejete in oddane količine, vrsto in izdelavo tehničnega lesa z imenom prodajalca ali kupca.

Iz prejemne in oddajne knjige morajo nadalje biti razvidni zaloga lesa, promet in shranitve posameznih količin.

Clen 7. — Nekvarno prijavni obveznosti glede zalog na dan 31. marca 1942-XX morajo tvrdke, ki so na podstavi člena 5. te naredbe zavezane voditi prejemno in oddajno knjigo, Pokrajinski zvezi delodajalcev na posebnem obrazcu, ki ga izda odbor iz člena 9. te naredbe, prijavljati mesečno tudi prejemni in oddajni promet in zalogo na zadnji dan meseca, ločeno po vrsti, izdelavi in kakovosti.

Prijave se morajo vložiti do 5. dne meseca, sledečega mesecu, na katerega se nanaša prijava, in jih

je treba sestaviti ločeno za vsak kraj, podjetje ali shranitve, kjer so zaloge.

Clen 8. — V 10 dneh od objave te naredbe morajo lastniki gozdov z več ko 10 ha površine, lesni trgovci in industrialci kakor tudi zakupniki sečenj prijaviti Zbornici za trgovino in industrijo vse na tehnični les se nanašajoče kupoprodajne in dobavne pogodbe in pogodbe glede zakupa sečenj, ki naj se izvrše ali se že izvršujejo.

O pozneje sklenjenih pogodbah se morajo vložiti prijave v osmih dneh po sklenitvi pogodbe.

Prijavam iz prednjih odstavkov morajo biti priložene pogodbe v izvirniku in morajo prijave poleg tega navajati sledeče podatke:

1. ime in naslov prodajalca in kupca;
2. nadrobni popis prodanega blaga, po trgovinskih uzancah;
3. kraj, kjer je blago;
4. stanje obdelave blaga;
5. dobavni rok;
6. plačilne pogoje;
7. nakladalno in predajno postajo;
8. morebitne posebne določbe glede prodajne pogodbe oziroma dobave.

Po priloženih listinah preskusi Zbornica za trgovino in industrijo navedbe v prijavah in jih vpiše, vidira njih priloge in vrne te prijavitelju.

Morebitne spremembe prijavljenih pogodb in njih izvršitev z določbami se morajo naznaniti Zbornici za trgovino in industrijo.

Clen 9. — Pri Zbornici za trgovino in industrijo v Ljubljani se ustanavlja odbor, ki mu predseduje ravnatelj te zbornice in ki sestoji iz po enega odposlanca vsakega izmed naslednjih uradov in ustanov:

- VIII. oddelek Visokega komisiariata,
- gozdni odsek Visokega komisiariata,
- Gozdna milica,
- Pokrajinsko združenje trgovcev,

Pokrajinsko združenje industrialcev,

Pokrajinsko združenje kmetovalcev.

Odbor ima nalogo predlagati Visokemu komisarju odredbe, nanašajoče se na enotno ureditev proizvodnje in prodaje tehničnega lesa in morebitno določitev proizvodnih kontingentov, dodeljevanje posameznih kakovosti tehničnega lesa kakor tudi na oddajne cene.

Clen 10. — Prijavi so zavezani tudi tisti, ki so spolnili obveznost iz naredbe z dne 4. februarja 1942-XX št. 19.

Clen 11. — Če ni dejanje huje kaznivo, se kaznuje v denarju od 1000 do 5000 lir, v hujših primerih pa tudi z zaporo do dveh mesecev, kdor:

- a) ne predloži, dasi je zavezan v to, prijave iz členov 1., 7. in 8. ali da nepopolne ali netočne podatke;
- b) odsvoji ali ukorišti tehnični les, ki je po prednjih določbah pod zaporo;
- c) ne vodi, dasi je v to zavezan, prejemne in oddajne knjige iz člena 5. ali jo vodi drugače nego je predpisano.

Poleg teh kazni se vselej odredi zablomba blaga in se poleg tega lahko odredi začasni ali trajni odvzem obrtne pravice.

Prekrški se ugotavljajo in sodijo upravno po postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8.

Za izvrševanje kazenskega zakona veljajo v členu 5. predpisane knjige kot javne listine. Opušitev vpisa ali netočni vpis vanje se kaznujeta s kaznimi, določenimi za ponaredbo javne listine.

Clen 12. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana 25. marca 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Nemška valutna vprašanja

Na obnem zboru Reichsbanke je njen predsednik in gospodarski minister Nemčije dr. Funk imel velik govor o nemških gospodarskih in zlasti valutnih vprašanjih.

Uvodoma je naglasil veliko delo, ki ga je izvršila Reichsbanka, da so se mogle kriti velike finančne potrebe države in oboroževalne industrije ter urediti plačilni in kreditni promet v zasedenih pokrajinah. Velik obseg nemške proizvodnje ter zaupanje v Führerja ter v nemško zmago je zajamčilo stabilnost nemške valute. S koncentracijo proizvodnje, z racionalno uporabo delovnih moči in materiala, z uvedbo mezd po višini storitve pa se je omogočilo, da se bo mogla nemška oboroževalna proizvodnja še dvigniti in hkrati poceniti.

Proizvodnja oboroževalne industrije je znova narasla, dočim je proizvodnja potrošnih dobrin nazadovala. Civilna potrošnja se je zaradi rastočega dela vojske na

potrošnih dobrinah znova skrčila. V večji meri ko celotna proizvodnja so narasli dohodki prebivalstva. To nesoglasje, ki je v vojni neizogibno, se more odpraviti na ta način, da se proizvodnja poveča in poceni, poveča pa davčno breme. Največji uspeh pa se doseže z uporabo obeh metod. Proizvodnja se stalno boljša in večja, pomanjkanje nekaterih potrošnih dobrin pa ni povzročilo nazadovanja storitev.

Ceprav je vojni dolg zelo narasel, ni treba imeti skrbi, ker bo mogla Nemčija po vojni s ceneni delovnimi silami in ceneni surovinami silno povečati svojo proizvodnjo. Tudi klirinški dolgi ne bodo povzročili nobenih težav. Klirinška vprašanja so predvsem plačilno tehnična vprašanja, ne pa valutna politična. Nemčija uvaža v prvi vrsti surovine, ki se plačujejo takoj, izvaža pa industrijske izdelke, ki se prodajajo na daljše odplačilne roke. Tako na-

stale prehodne razlike v plačilnem prometu bodo po plačilu industrijskih izdelkov same po sebi izginile. Klirinške terjatve proti Nemčiji so za evropske emisijske banke boljše kritje obtoka bankoveev ko zlato. Klirinški plačilni promet s svojimi stalnimi obračunskimi tečaji pa daje tudi možnost postavitev dolgoročnih produkcijskih načrtov za povečanje proizvodnje ter večje zamenjave blaga.

Trdnost nemške valute se je v vojni še povečala in marka je danes za večino evropske blagovne izmenjave obračunska podlaga. Glede nesoglasja med denarnim obtokom in razpoložljivimi dobrinami je dejal dr. Funk, da mora država čezmerne denarne dohodke absorbirati, toda tako, da se ne zmanjša produkcijska volja. Nato je govoril dr. Funk o bodočih nalogah nemškega gospodarstva.

Industrija papirja v Italiji

Italijanska papirna industrija je ena od najstarejših industrijskih panog. Zgodovinski zapiski dokazujejo, da je nastala papirna obrt v Italiji že v 12. stoletju. Prva taka podjetja so bila v Fabriani, iz tega kraja pa se je papirna stroka razširila po vsej Italiji. Ob koncu 18. stoletja so se podjetja za izdelovanje papirja mehanizirala. Takrat so začeli papir izdelovati tudi iz lesa. Do danes se je italijanska papirna industrija razvila v mogočno industrijsko panogo, ki obsega nad 200 velikih obratov, ki imajo na razpolago veliko vodnih sil v severni in srednji Italiji. V zadnjih letih je zelo narasla proizvodnja celuloze.

Največji potrošnik papirja je grafična stroka, ki je v Italiji prastara ter ustreza visokemu kulturnemu nivoju. Na višini je tudi tehnika sodobnega pisarniškega dela po zaslugi domače industrije, ki izdeluje najrazličnejše stroje od navadnih pisalnih do kompliciranih računskih. Ta industrija se je daleč po svetu proslavila tudi z mnogimi izumi.

Živinoreja v Italiji

Na zborovanju živinorejcev in poljedelcev v Rimu je bilo ugotovljeno, da se stanje živinoreje zaradi vojne ni poslabšalo. Pridobivanje volne zadošča popolnoma potrošnji zadnjega predvojne leta, proizvodnja živalske volne pa se da dvigniti še za okrog 100.000 stotov na leto.

Nove določbe o kmetijski zemlji na Bolgarskem

Da se prepreči špekulacija s kmetijsko zemljo, je sprejelo bolgarsko sobranje dva zakona, ki v glavnem določata:

Kmetijsko zemljo v izmeri nad 3 ha sme kupiti samo poklicni kmetovalec ali živinorejec. Kdor kupi neobdelano zemljo, jo mora v 8 mesecih obdelati, sicer se prodaja zemljišče v 14 mesecih na javni dražbi.

Stanovanjske nepremičnine se smejo kupovati samo za stanovanjske in poklicne potrebe kupca. Židje ne smejo imeti nepremičnin. Nepremičnine, ki so last Židov, preidejo v državno posest, Židje pa dobe odškodnino, ki se jim plača v 3% državnih obveznicah.

Iz italijanskega gospodarstva

Kemični in rudarski koncern Montecatini obsega v 28 družbah 140 tvornic, 80 rudnikov in kamnolomov in 31 električnih central ter zaposluje nad 80.000 delavcev. Lani v aprilu je družba zvišala glavnicu od 1300 na 1600 milijonov, zdaj pa jo bo zvišala na 2000 milijonov lir, tako da lahko stari delničarji na štiri stare delnice vpišejo eno novo. Družba ima v načrtu velike investicije za proizvodnjo kovin, pogonskih sredstev in kemičnih izdelkov.

Z nadzorstvom poslovanja denarnih zavodov v Dalmaciji je v zvezi likvidacija številnih podružnic denarnih zavodov, ki so obstojali v Dalmaciji. Likvidacija je poverjena bankam Banca di Napoli, Banca di Roma in Dalmatinski banki, ki ima svoj sedež v Zari.

Družba za izkoriščanje vodnih sil Tibere bo zvišala svojo glavnicu od 12 na 60 milijonov lir. Družba hoče vse vodne sile v okolici Rima izkoristiti za pridobivanje električnega toka v obsegu 1 milijarde kWh na leto.

Tipiziranje tekstilne proizvodnje je razširjeno tudi na izdelke iz svile, lanu in konoplje, tako da bo v bodoče vsa italijanska tekstilna industrija izdelovala le tipizirane proizvode.

Mlinov za olje je v Italiji okrog 25.000. Med njimi je nad 8000 modernih mehaničnih mlinov z veliko kapaciteto. Največ mlinov za olje je v južni Italiji, na srednji Italiji in na otoke pa pride 20% te industrijske panoge. Največje rafinerije olja so v Liguriji, Apuliji in Toskani.

Italijanska nacionalna banka

je ena največjih bank v Italiji. Lanski računski zaključek izkazuje povečanje vlog na 6.7 milijarde lir. Banka je lani mnogo storila za prepreko gospodarstva v Dalmaciji. Ustanovila je tudi svojo delegacijo na Hrvaškem ter podružnico v Madridu z glavnicu 50 milijonov pezet. Brutodobiček banke je znašal lani 197.56, čist dobiček pa 23.35 milijona lir, iz česar se izplača 4 odstotna dividenda. Banka ima 3 avtonomne sekcije: za zemljiški kredit, za kinematografski kredit ter za hotelski in turistični kredit. Prva sekcija ima glavnicu in rezerve v znesku 95.1, druga 159.7, tretja pa 178.9 milijona lir. Vse tri sekcije so zaključile lani svoje poslovanje z znatnim dobičkom.

Italijanska federacija agrarnih konzorcijev

(Zveza kmetijskih zadrug)

Italijanski poljedelci imajo veliko gmotno in moralno podporo od Federacije agrarnih konzorcijev, ki dobavlja kmetovalcem razno blago in stroje. Leta 1940. so take nabave dosegle vrednost 3 milijard lir. V federaciji je združenih 3000 podružnic in prodajnih agencij v vsej državi. V svoji upravi ima federacija 14 tovarn fosfatnih gnojil z letno proizvodnjo kapaciteto treh in pol milijona stotov. Dalje ima federacija 17 tovarn in naprav za proizvodnjo gnojnih kompostov, 302 naprav za mehanično selekcijo žitnih semen, 114 naprav za mehanično selekcijo semenja za krmo ter 12 naprav za mehanično selekcijo zelenjadnih semen in industrijskih rastlin.

Federacija ima na razpolago 930 silosov in skladišč za žito s kapaciteto 15 milijonov stotov ter 125 sušilnic za razne pridelke. Posebni oddelek federacije, ki se imenuje »Fedesport«, skrbi za prodajo povrtine in sadja na domačih in tujih tržiščih na račun pridelovalcev, ki so vključeni v 105 drugih federacij.

Pojašnila glede prodaje tekstilnega blaga

(Iz okrožnice VIII. oddelka Visokega komisariata št. VIII. No 30/115-1942 z dne 14. III. 1942-XX.)

Posteljne odeje

Dolžina in širina zibelnih in posteljnih odej, spadajočih pod postavko št. 1 skupine IV. tabele A, ki je priložena naredbi Visokega komisariata z dne 8. novembra 1941 Sl. list št. 512/90-1941-XX se določa takole:

Posteljne odeje:

- a) za otroke (za zibelko 70 × 100 cm), (za zibelko 90 × 120 cm), (za posteljico 120 × 150 cm);
- b) za 1 ležišče: (140 × 190 cm), (160 × 210 cm);
- c) za več ko 1 ležišče: (za 1½ ležišča 190 × 230 cm), (za 2 ležišča 210 × 250 cm), za 2 ležišči 230 × 270 cm).

Obleka za bojvnike in vojne ujetnike

Da se omogoči sorodnikom bojnikov in vojnih ujetnikov, da jim nabavijo in dopošljejo to ali ono prepotrebno oblačilo, se odreja naslednje:

Družinski članji vojakov (ne pa tudi častnikov in podčastnikov, ki so upravičeni do osebne oblačilne izkaznice), ki se nahajajo pri operirajočih oddelkih, in družinski člani vojakov (kakršnega koli čina), ki so v vojnem ujetništvu, ki jim je treba kupiti in poslati kako oblačilo, morajo napraviti prošnjo za dobični nabavni bon in jo nasloviti na Trgovinsko-industrijsko zbornico, v katere območju stanujejo. Prošnjo morajo poslati po Bojevniskem uradu, ki je pri vsaki Zvezi bojevniskih fašijev. Če se bojevniski urad prepriča, da je prošnja utemeljena in če ugotovi, zlasti kar se tiče vojaka, ki so mu oblačila namenjena, da so prej naštetih pogoji izpolnjeni, naj prošnjo vidira in jo nato odpravi na pristojno Trgovinsko-industrijsko zbornico. Ta naj hitro izda nabavni bon s pripombo, da se dovoljenje izvrši v mejah neobhodne potrebe. V nobenem primeru se ne sme prekoračiti 60 točk (v arabskih številkah) pri vsaki prošnji.

Vračanje racioniranega blaga, ki ne ustreza naročilu

Veljavna navodila, ki jih je Visoki komisariat izdal o gornjem predmetu s svojo okrožnico VIII št. 30/19-1942 z dne 22. I. 1942-XX, se dopolnjujejo takole:

1. Nabavitelj, ki dobavitelju vrača racionirano manufakturno blago, ki ne ustreza naročilu in je obseženo v tabeli A, da bi mu ga nadomestil z drugim primernim manufakturnim blagom, z isto tolikim skupnim številom točk, mora to javiti Trgovinsko-industrijski zbornici v priporočenem pismu na obrazcu 9 »Oddano« z rdečim pripisom »Vrnjeno blago« in z navedbo številke prijave nabavne pogodbe, na katero se vrnjeno blago nanaša. Nato naj v svoji prejemni in oddajni knjigi zabeleži oddajo.

2. Ko dobavitelj prejme od svojega odjemalca vrnjeno blago, naj to sporoči Trgovinsko-industrijski zbornici v priporočenem pismu na obrazcu 10 »Prejeto« z rdečim pripisom »Vrnjeno blago« in z navedbo številke dobavne pogodbe, na katero se vrnjeno blago nanaša. Dobavitelj pa naj vpiše v svoji prejemni in oddajni knjigi prejem.

3. Ko dobavitelj odpošlje ustrezajoče blago v zameno za prejeto vrnjeno, naj to javi Trgovinsko-industrijski zbornici v priporočenem pismu na obrazcu 9 »Oddano« z rdečim pripisom »Nadomestilo za vrnjeno blago« in navedbo šte-

vilke dobavne pogodbe, na katero se blago nanaša. Potrebno spremembo naj vpiše v svoji prejemni in oddajni knjigi.

4. Kakor hitro prejme nabavitelj od dobavitelja nadomestno blago, naj to javi Trgovinsko-industrijski zbornici v priporočenem pismu na obrazcu 10 »Prejeto« z rdečim pripisom »Nadomestitev vrnjenega blaga« in navedbo številke nabavne pogodbe ter vpisom v prejemni in oddajni knjigi.

5. Če pa nabavitelj vrne dobavitelju poškodovano ali iz katerega koli razloga naročilu ne ustrežajoče blago, ne da bi dobavitelj mogel odposlati istotoliko količino blaga, ustrežajočega svoječasemu naročilu, potem naj se nabavitelj ravnata kakor pod točko 1. te okrožnice, dobavitelj pa navodil pod točko 2.

Vračilo detajlistov grostom ali proizvajalcem

6. Če opravlja tvrdka, ki vrača dobavitelju manufakturno blago, ki ne ustreza naročilu radi nadomestitve z drugim dobrim blagom z istotolikim skupnim številom točk, trgovinsko prodajo na drobno, naj prijavi Trgovinsko-industrijski zbornici vrnitev blaga v priporočenem pismu in prijavo napiše v pismu z označbo svoje lastne tvrdke, z vsemi navedbami, ki jih zahteva okrožnica št. VIII. 30/19-1942-XX, namreč: z blagoznansko postavko po tabeli A, količino, posameznim in skupnim številom točk.

7. Ko dobavitelj prejme vrnjeno blago, naj ga v prejemni in oddajni knjigi vpiše med prejemnike.

8. Ravnotako naj dobavitelj ob pošiljki dobrega blaga javi pošiljatev Trgovinsko-industrijski zbornici v pismu naslovljenem na svoje ime, priporočeno, z navedbo količine in posameznega in skupnega števila točk, kakor pod točko 6. Nato naj izvede potrebno spremembo v svoji prejemni in oddajni knjigi.

9. Če nabavitelj dobavitelju vrača poškodovano ali iz katerega koli razloga naročilu ne ustrežajoče blago, ne da bi dobavitelj mogel dobaviti istotoliko blaga, ustrežajočega svoječasemu naročilu, potem naj se nabavitelj ravnata po točki 6. in zahteva od Trgovinsko-industrijske zbornice bon za dvig z istotolikimi točkami, kolikor jih je imelo vrnjeno blago.

Kakor hitro dobavitelj prejme od svojega odjemalca detajlista vrnjeno blago, naj to javi Trgovinsko-industrijski zbornici v priporočenem pismu in prijavo napiše v pismu z označbo svoje lastne tvrdke z vsemi navedbami kakor pod točko 6. in naj Trgovinsko-industrijski zbornici obenem dopošlje tudi bon za dvig, ki ga je svoj čas prejel od detajlista, da se ta celoma ali deloma razveljavi. Poleg tega mora v prejemni in oddajni knjigi vpisati blago sebi v breme.

Trgovinski register

Spremembe in dodatki:

»Elma«, javna trgovska družba ing. Rupnik Zdenko in Volk Janez, Ljubljana. Izbrise se javni družbenik ing. Rupnik Zdenko, zbog česar preneha javna trgovska družba. Lastnik firme je Volk Janez. Vpiše se novo besedilo firme v italijanščini in slovenščini (»Elma«, industrija elektrotehničnega materiala, kovinskih in bakelitnih izdelkov, lastnik Volk Janez.)

Saturnus, d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov, Ljubljana. Spremenila so se družbina pravila. Delniška glavnicu se je zvišala od 3 na 6 milijonov din in je to spremembo Vis. komisar odobrila.

Podražitev tobaka in alkohola v Turčiji

Turška vlada je podražila tobak in alkoholne pijače za 20 do 50, v nekaterih provincih pa tudi za 80 do 100%. Monopolska uprava je to podražitev utemeljevala s podražitvijo surovin, zvišanjem režijskih stroškov ter z večjimi izdatki za vojsko. Izdatki monopolske uprave so se v zadnjem času tako povečali, da so bili nujno potrebni novi viri dohodkov.

Blokiranje sukanca v Romuniji in na Madžarskem

Romunsko gospodarsko ministrstvo je za mesec dni blokiralo zaloge sukanca v tovarni Romanofir v Bukarešti. Te zaloge znašajo okrog 50.000 kg, pod zaporo pa so tudi vse zaloge sukanca po deželi. Rok za popis in prijavo zalog je bil 7 dni, prikrivanje zalog in napačne prijave pa se smatrajo za sabotažo.

Na Madžarskem pa so vse vrste sukanca racionirali ter izdali predpise za proizvodnjo v pogledu kakovosti, barve in dolžine klobčičev. Za gosposinjstva se izdeluje odslej sukanec enake kakovosti samo v beli, črni in rjavkasti barvi. Stare zaloge sukanca so bile zasežene.

Denarstvo

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu je zvišala delniško glavnicu od 95 na 200 milijonov kun.

Ker bo srbska vlada v kratkem izdala blagajniške zapiske, je Srbska narodna banka znižala obresti na žirovne vloge do enega milijona dinarjev od 1.5% na 0.75%, na vloge nad en milijon dinarjev pa od 1% na 0.50%.

Svicarski državni dolg je narasel na 11 milijard šv. frankov.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Gospodarske vesti

1. aprila morajo mestne občine na Hrvaškem uvesti prodajo tekstilnega blaga na nakaznice. Poštejske občine morajo to storiti šele 1. maja.

Neki nemški finančni koncern je dobil na Hrvaškem koncesijo za zgradnjo velike tvornice aluminija, ki bo mogla letno proizvajati od 25.000 do 30.000 ton aluminija.

O stanju na zagrebškem trgu poročajo zagrebški listi: Ponudba jaja se je znatno zboljšala, ponudba teletine, govedine in svinjine pa se je nekoliko poslabšala. Suho-mesnatega blaga je malo. Od mlečnih izdelkov zadovoljuje edino ponudba kisle smetane. Zaklane in žive perutnine je precej. Trg je sedaj s povrtino bolj založen, to pa zaradi uvoza iz Italije.

Zagrebska občina gradi veliko osrednjo mlekarico, ki bo veljala 20 milijonov kun.

185 tekstilnih podjetij je na Hrvaškem. Od teh je v Zagrebu in okolici 45, v Osijeku in okolici 45, v Zemunu in Sremu 30, v Zagorju in Medimurju 20. Teh 185 podjetij ima 220 tovarn, od katerih je 71 tkalnic.

Radijski sprejemni aparati se smejo na Hrvaškem uvažati le s posebnim dovoljenjem poštnega ravnateljstva.

Hrvatsko finančno ministrstvo je določilo za zgraditev silosov, ki so se deloma začeli graditi že v bivši Jugoslaviji, kredit 10 milijonov kun.

Prosta prodaja in prost nakup perutnine sta na Hrvaškem prepuščena. Perutnino sme nakupovati samo centrala za perutnino.

Srbski službeni potovalni urad »Srbotput« se je ustanovil v Beogradu namesto nekdanjega »Putnika«.

V Južni Srbiji so odredile oblasti obsežna raziskovanja za odkritje rudniških ležišč. V okolici Ohrida in Velesa obratuje že pet manjših rudnikov, v katerih kopljejo kromovo rudo, ki ima 42 do 58% kroma.

Potovanja po železnici so v Grčiji močno omejeni.

V Srbiji se je zopet začelo širiti zadružništvo in se v vseh večjih krajih ustanavljajo nove zadruge.

Po podatkih albanskega kmetijskega ministrstva se je povečala v Albaniji površina obdelane zemlje za 30%.

Ravnatelj bolgarskega zavoda za nakup in izvoz žita je po pregledu vseh žitnih zalog v državi izjavil, da ima Bolgarska zadosti žita do prihodnje žetve. Če se je obrok kruha zmanjšal, se je zgodilo to samo zato, da se zagotovi prehrana prebivalstva do prihodnje žetve.

Vse količine čaja in kave se morajo v Turčiji prijaviti. Takoj po tej odredbi so se dvignile cene in velja sedaj kilogram čaja 450, kave pa 150 lir.

Novo racioniranje življenjskih potrebščin izvede Romunija. Razdeljene bodo nove osebne nakaznice, s katerimi se bo racioniral tudi nakup oblačilnih predmetov, obutve in goriva.

Madžarsko kmetijsko ministrstvo je začelo akcijo za gojitve dišav, ki lahko uspevajo na Madžarskem in ki naj nadomestijo nenabavljive tuje dišave.

Šef civilne uprave na Sp. Stajerskem je odredil, da se s 1. aprilom uvedejo na Sp. Stajerskem nakaznice na tobačne izdelke.

Dvojno delo je v Nemčiji na novo urejeno. Če dvojno delo ni na škodo delovnemu uspehu in prvi službi, se naj pospešuje. Skupni delovni čas v dvojnem delu zaposlenih nameščenecv pa ne sme znašati več ko 60 ur za moške in ne več ko 50 ur za ženske na teden.

Nove omejitve glede proizvodnje koles so bile izdane v Nemčiji. Vsi nepotrebni okraski so prepovedani. Volani ne smejo biti več ponikljani ali pocinkani, temveč smejo biti samo lakirani.

Španska vlada je prepovedala izdelovanje novih avtomobilskih gum, ker je uvoz surovega kavčuka nemogoč.

Španska vlada je znova znižala obroke kruha. Za posamezne skupine so sedaj določeni obroki po 80, 100 in 150 g na dan.

Z lanskim davčno reformo se je število davčnih zavezancev v U. S. A. zvišalo od 3 na 16 milijonov, letošnji pa bo število zavezancev neposrednih davkov naraslo na 23 milijonov.

Prosta prodaja sladkorja bo v U. S. A. s 27. aprilom ustavljena in se bo prodajal sladkor na nakaznice.

Japonska zunanja trgovina se je na novo uredila. Od 2500 uvoznih in izvoznih tvrdk bo dopuščenih v zunanji trgovini le 30%. Načeloma bodo smeje kupčevati z deželami jenovega bloka samo tvrdke z najmanj pol milijona jen kapitala.

KNJIGOVEZNICA

Ljudske tiskarne

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6

a) Knjigoveški oddelek:

Vezave vseh vrst od preprostih do razkošnih

Zaloga poslovnih knjig in razstiranih papirjev za knjigovodstvo.

b) Torbarski oddelek:

Izdelovanje kovčegov, potnih in damskih torbic, aktovk, listnic, denarnic in sličnih galanterijskih izdelkov.

Solidno in priznano delo.